

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра педагогіки вищої школи

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФУНКЦІЇ ТА НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО
САМОВРЯДУВАННЯ

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності **011 Освітні, педагогічні науки**

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Педагогіка вищої школи

(назва програми)

мова навчання

українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробники:

Коркішко О.Г. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент.

Коркішко А.В. – старший викладач кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук

Рецензенти:

Саяпіна С.А., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Гаврілова Л.Г., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і практики початкової освіти

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Гопольник Я.В. _____
(ПІБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення Саяпіна С.А. _____
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р.

протокол № 1

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	2-й	2-й
	Семестр	
	3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 1,4 самостійної роботи здобувача – 5	Лекції	
	10 год.	6 год.
	Практичні	
	10 год.	4 год.
	Самостійна робота	
	70 год.	80 год.
Вид контролю: екзамен		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Функції та напрями діяльності студентського самоврядування» є: формування системи теоретичних знань і практичних умінь щодо історії розвитку та становлення системи студентського самоврядування в Україні у ХХ столітті, актуалізації історичного досвіду в сучасних умовах модернізації національної освіти; теоретичних і практичних аспектів студентського самоврядування закордоном; особливостей формування студентського самоврядування в умовах реформування вищої освіти України; сучасної теорії та практики організації студентського самоврядування в Україні.

МАТРИЦЯ

результатів навчання, методів навчання, методів контролю навчальної дисципліни «Функції та напрями діяльності студентського самоврядування»

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
Знати завдання, напрями діяльності та структуру ЗВО, принципи управління закладом вищої освіти, органи громадського самоврядування у закладах вищої освіти. Мати уявлення про сучасні тенденції щодо органів громадського самоврядування у закладах вищої освіти. Розробляти просвітницькі матеріали та програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати за потреби рішення про звернення за фаховою допомогою про підвищення кваліфікації. Вирішувати проблеми етики партнерської суб'єкт-суб'єктної взаємодії, етики спілкування з опертям на загальнолюдські цінності та норми закону. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів до конкретних ситуацій професійної діяльності.	Поєднання традиційних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій: – словесні методи: лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, лекція-консультація, круглий стіл тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія;– наочні методи: спостереження, демонстрація;– практичні методи: обробка довідкової інформації, тезування, рецензування, аналіз подій, самостійна робота (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання завдань: конспектування, анотування, написання есе);– відеометод: дистанційні, мультимедійні.	спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне та письмове опитування, практична перевірка, рейтинговий контроль, взаємоконтроль (взаємооцінка), самоконтроль (рефлексія, самооцінка), оцінювання самостійної роботи (огляд фахової літератури, доповіді, есе, презентації, творча робота тощо), екзамен.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л.	пр.	лаб	с.р.		л.	пр.	лаб	с.р.
Тема 1. Наукові засади управління закладом вищої освіти.	14	2	2		10	15				15
Тема 2. Розвиток студентського самоврядування у закладах вищої освіти України (1917-1990 рр.).	19	2	2		15	15				15
Тема 3. Студентське самоврядування в умовах реформування вищої освіти України.	19	2	2		15	17	2			15
Тема 4. Загальні принципи, структура, методи та форми діяльності студентського самоврядування.	19	2	2		15	19	2	2		15
Тема 5. Формування лідерських якостей студентів ЗВО у процесі діяльності органів студентського самоврядування.	19	2	2		15	24	2	2		20
Усього годин	90	10	10		70	90	6	4		80

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1	Наукові засади управління закладом вищої освіти.	2	
2	Розвиток студентського самоврядування у закладах вищої освіти України (1917-1990 рр.).	2	
3	Студентського самоврядування в умовах реформування вищої освіти України.	2	2
4	Загальні принципи, структура, методи та форми діяльності студентського самоврядування.	2	2
5	Формування лідерських якостей студентів закладів вищої освіти у процесі діяльності органів студентського самоврядування.	2	2

	Разом	10	6

4.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
1	Студентське самоврядування в історії розвитку вищої школи України (XIX – XX століття)	2	
2	Європейська практика студентського самоврядування в університетах України.	2	
3	Студентське самоврядування як невід’ємна складова демократизації вищої школи.	2	
4	Загальні принципи, структура, методи та форми діяльності студентського самоврядування.	2	2
5	Виховання лідерських якостей студентів закладів вищої освіти у системі студентського самоврядування.	2	2
Разом		10	4

4.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
1	Організація і управління навчальним процесом у ЗВО.	10	15
2	Розвиток студентського самоврядування у закладах вищої освіти України.	15	15
3	Тенденції розвитку студентського самоврядування в системі вищої освіти.	10	15
4	Студентське самоврядування – спосіб модернізації сучасного ЗВО.	5	15
5	Стратегія розвитку органів студентського самоврядування закладів вищої освіти України на 2011–2021 рр.	15	15
6	Організаційно-педагогічні умови формування лідерських якостей студентів закладів вищої освіти у процесі діяльності органів студентського самоврядування.	15	20
Разом		70	80

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано

89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Діагностика результатів навчання включає диференційований та об'єктивний облік результатів освітньої діяльності здобувачів і включає наступні блоки:

- контроль засвоєння теоретичних знань (усне опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, виконання аудиторних та позааудиторних робіт тощо на практичних заняттях);
- контроль самостійної роботи здобувачів (огляд фахової літератури, доповіді, есе, презентації, творча робота тощо).

Питання до екзамену

1. Завдання, напрями діяльності і структура ЗВО.
2. Принципи управління закладом вищої освіти.
3. Структура управління закладом вищої освіти.
4. Органи громадського самоврядування у закладах вищої освіти.
5. Розвиток студентського самоврядування з 1917 р. до 1919 р.
6. Студентське самоврядування у радянський період (1920-1990 рр.)
7. Тенденції, суперечності та закономірності студентського самоврядування у 1980-1990 рр.
8. Демократизація студентського життя в Українській незалежній державі (1991-2010 рр.).
9. Особливості діяльності студентського самоврядування в українській незалежній державі (2011-2017 рр.)
10. Досвід роботи студентського самоврядування у рамках проекту «IMPRESS» «Підвищення ефективності студентських служб»
11. Іноземний досвіду функціонування студентського самоврядування у Великобританії.
12. Іноземний досвіду функціонування студентського самоврядування у Німеччині.
13. Іноземний досвіду функціонування студентського самоврядування у США.
14. Іноземний досвіду функціонування студентського самоврядування у Канаді.
15. Іноземний досвіду функціонування студентського самоврядування у Франції.
16. Іноземний досвіду функціонування студентського самоврядування у Польщі.
17. Загальні принципи студентського самоврядування.
18. Структура діяльності студентського самоврядування.
19. Загальні методи діяльності студентського самоврядування.
20. Форми діяльності студентського самоврядування
21. Підготовки студентів до опанування основними лідерськими знаннями.
22. Напрямів діяльності студентського самоврядування.

23. Етапи розвитку студентського самоврядування.
24. Сутність і структура лідерських якостей здобувачів ЗВО.
25. Основні теорії і концепції лідерства.
26. Типології лідерських якостей.
27. Роль студентського самоврядування в процесі формування лідерських якостей здобувачів ЗВО.
28. Природа та визначення поняття лідерства.
29. Сутність феноменів «лідерство», «лідер» і «лідерські якості».
30. Особливості формування лідерських якостей у магістрів ПВШ.

7. Рекомендована література

Основна

1. Гаргун С.С. Правовий статус органів студентського самоврядування закладів вищої освіти як юридичних осіб. Київ, 2020. 36 с.
2. Гаргун С.С. Проблеми сприйняття діяльності студентського самоврядування в закладах вищої освіти. Право, юридична наука та освіта: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф., 29 квітня 2019 р. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2019. С. 159–161.
3. Йохансен Б. Нові навички лідера. Київ: Network TwentyOne Ukraine, 2018, 160 с.
4. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Функції та напрями діяльності студентського самоврядування» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання / Уклад.: О. Г. Коркішко, А. В. Коркішко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2020. 87 с.
5. Мороз В.П. Формування лідерських якостей студентів закладів вищої освіти в процесі діяльності органів студентського самоврядування: навч.-метод. посіб. для студ. закл. вищ. осв. Старобільськ: Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2019. 263 с.
6. Трибулькевич К.Г. Досвід студентського самоврядування зарубіжних країн у вітчизняній практиці роботи закладів вищої освіти. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2018. Вип. 18–19. С. 49–54.

Додаткова

1. Войчун О.В. Формування громадянської активності студентів університету засобами студентського самоврядування: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.07. Київ, 2020. 25 с.
2. Гаргун С.С. Колізії в правовому регулюванні статусу органів студентського самоврядування закладів вищої освіти. Підприємство, господарство і право: науково-практичний юридичний журнал. 2019. Вип. № 4. С. 15–19. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/4/4.pdf>

3. Літашов О. Студентське самоврядування та його значення для внутрішньої автономії ЗВО. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. Педагогічні науки. Ізмаїл, 2018. Вип. 39. С. 59–63.
4. Нестуля О.О. Основи лідерства. *Наукові концепції (середина ХХ – початок ХХІ ст.): навч. посіб.* Полтава: ПУЕТ, 2017. 375 с.
5. Особливості організації студентського самоврядування за кордоном. *Учбові матеріали для студентів і школярів України*. URL: <http://um.co.ua/12/12-9/12-99184.html>
6. Семеген М. Як працює студентське самоврядування у США. *Студвей*. URL: <http://studway.com.ua/stud-samovryaduvannia-ssha/>
7. Ступак О. Ю. Теорія і практика формування соціальної активності молоді в інститутах громадянського суспільства: монографія. Слов'янськ: Видавництво Б.І.Моторіна, 2020. 311 с.
8. Трибулькевич К.Г. Формування системи студентського самоврядування у 1980-1990 рр. *Гуманіт. вісн. НУК*. Миколаїв: НУК, 2017. Вип. 10. С. 125–127.
9. Трибулькевич К.Г. Розвиток студентського самоврядування у вищих навчальних закладах України (1917-2010 рр.): автореферат дис. д-ра пед. наук: 13.00.01. Київ, 2017. 40 с.
10. Трибулькевич К.Г. Студентське самоврядування: реалії розвитку. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи: зб. наук. праць*. Київ: 2018. Вип. 61. С. 298–302.
11. Хламова В.В. Роль студентського самоврядування в Україні. URL: http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2172/1/strelcov_pravko_5_5-57%2B.pdf

6. Інформаційні ресурси

1. Додаток до рішення колегії МОН від «25» червня 2009 р. протокол № 7/2-4. Про затвердження Концепції національного виховання студентської молоді. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr2_4290-09#Text
2. Особливості організації студентського самоврядування за кордоном. *Студопедія*. URL: <http://studopedia.org/12-99184.html>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 року № 1074 «Про затвердження Положення про державний вищий навчальний заклад» (зі змінами). *Верховна рада України 1994-2016*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1074-96-п#Text>
4. Спільна декларація міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти». Болонья, 19 червня 1999 року. Документ 994_525. *Верховна Рада України 1994-2016*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_525#Text
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.11.2007 р. № 1010 Про затвердження Примірною положення про студентське самоврядування у

- вищих навчальних закладах України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1010290-07#Text>
6. Лист Міністерства освіти і науки, молоді і спорту від 08.12.11 року №1/9-870 «Про обговорення проекту Концепції розвитку студентського самоврядування в Україні». *Osvita.ua*. URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/25710/
 7. Лист Міністерства освіти і науки України від 08.09.2015 № 1/9-427 «Щодо діяльності органів студентського самоврядування» URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v_427729-15#Text
 8. Лист МОН України від 26.01.2016 № 1/9-44 «Щодо тренінгів для органів студентського самоврядування 6-7 лютого 2016 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/49653/
 9. Лист МОН України від 12.02.2016 № 1/9-74 «Щодо тренінгів для органів студентського самоврядування 20–21 лютого 2016 року». URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/50140/

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Функції та напрями діяльності студентського самоврядування» URL: <http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/>